

III. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. Који су проблеми које Измене и допуне Закона о званичној статистици треба да реше (одређивање проблема)

Измене и допуне Закона о званичној статистици („Службени гласник РС”, број 104/09) треба да допринесу даљем развоју статистичког система, посебно у делу који се односи на независну, стручну и самосталну улогу Републичког завода за статистику у реализацији највећег дела статистичких активности из програма и планова званичне статистике, као и улогу главног координатора произвођача званичне статистике и носиоца међународне сарадње у области статистике.

Овим изменама и допунама афирмише се улога Републичког завода за статистику као посебне стручне организације која нема карактер класичног органа управе у надлежности извршне власти. У законом дефинисаном делокругу рада Републичког завода за статистику, само део послова и активности усмерен је на обезбеђивање података и информација за потребе доношења текућих и стратешких одлука Владе и других органа државне управе. У том смислу, статистичке активности и послови Завода имају карактер сервиса широког круга корисника, од грађана, привредних субјеката, научних институција и других корисника, до испуњавања међународних обавеза у области статистике.

Изменама и допунама Закона којима се Завод ставља у надлежност законодавне власти, односно Народне скупштине, обезбеђује се његова стручна независност и даљи развој система званичне статистике, као и ефикасније обезбеђење одговарајућих средстава и кадрова као предуслова за производњу квалитетних, ажурних и свеобухватних података и показатеља.

2. Циљеви који се доношењем Измена и допуна Закона о званичној статистици постижу

Изменама и допунама Закона ствара се одговарајући институционални оквир за промене у статистици, адекватно мерење социоекономских појава и обезбеђивање бржег темпа развоја званичне статистике у правцу хармонизације статистичких стандарда и праксе са међународним стандардима и праксом, пре свега ЕУ, као и проширење основа за добијање најзначајнијих статистичких показатеља и повећање упоредивости података званичне статистике Републике Србије са статистичким подацима других земаља.

Измене и допуне Закона имају за циљ, поред постизања високог степена хармонизације система са међународним стандардима, и унапређење производње статистичких података, унапређење система званичне статистике путем сарадње и пружања подршке другим институцијама задуженим за спровођење појединих статистичких активности и јачање поверења у званичну статистику.

Изменама и допунама Закона стварају се бољи услови да Завод реализује своју основну мисију на обезбеђивању релевантних, непристрасних, поузданих, правовремених и

међународно упоредивих статистичких показатеља, с тим да координирано деловање свих одговорних произвођача званичне статистике и активно учешће у међународној статистичкој сарадњи треба да омогуће да објављени резултати званичне статистике задовоље потребе доносилаца одлука, истраживача и других корисника и да ти подаци буду основ за праћење и усмеравање политика у области економије и друштва, као и политика повезаних са процесом придруживања Републике Србије ЕУ. Такође, ствара се адекватан институционални основ да се прикупљање, обрада и дисеминација статистичких података врши уз неопходно коришћење савремених методолошких и организационих знања, статистичких стандарда, модерне технологије, заштиту статистичке поверљивости, оптимално коришћење ресурса, оптерећење давалаца података на разумном нивоу и доступност података корисницима под истим условима.

3. Друге могућности за решавање проблема

У току анализе разматране су алтернативне могућности за решавање проблема на следећи начин:

- задржавањем статуса кво Завода и унапређењем решења у важећем Закону;
- доношењем Закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици уз промену статуса Завода;
- доношењем новог Закона уз промену статуса Завода.

Прва опција не решава проблем, јер механизми садржани у садашњем закону не омогућавају да се унапређењем њихове примене остваре циљеви дефинисани у изменама и допунама закона, односно не омогућавају да Републички завод за статистику постане самостална стручна организација издвојена из система извршне власти. Друга опција је изабрана, јер предложене промене статуса Завода утичу на већу стручну самосталност и независност, као и ефикасност у обављању статистичке делатности, а није неопходно доносити нови Закон с обзиром на то да је постојећи Закон у великој мери усаглашен са регулативом ЕУ.

4. Зашто је доношење Закона о изменама и допунама Закона о званичној статистици најбоље за решавање проблема

Изменама и допунама Закона стварају се услови да званична статистика пружи реалну слику економских кретања у земљи и да обезбеди поуздану основу за анализу и доношење одлука на разним нивоима друштва, од државне управе и других институција, пословних субјеката, заинтересованих грађана и других корисника.

Такође, обезбеђује се ефикаснија организација и производња статистичких показатеља од стране Републичког завода за статистику, као и боља заштита поверљивости статистичких података.

Полазећи од наведеног, мишљења смо да је предложено решење, промена статуса Републичког завода за статистику у независну и самосталну стручну организацију која за свој рад одговара Народној скупштини, најбоље за систем званичне статистике, а, самим тим, и за функционисање државе. Такође, ова статусна промена ствара услове за јачање

кадровских, финансијских и других капацитета Републичког завода за статистику за реализацију захтева за статистичким подацима како домаће, тако и међународне јавности, као и јачање његове улоге као једине компетентне и меродавне институције да даје објективне статистичке информације о друштвено-економским кретањима у Републици Србији.

5. На кога и како ће највероватније утицати решења предложена у Изменама и допунама Закона о званичној статистици?

Предложена решења из Измена и допуна Закона утичу искључиво на функционисање и статусне промене Завода чији рад се ставља у надлежност, надзор и контролу Народне скупштине.

6. Који су трошкови које ће промена у Изменама и допунама Закона о званичној статистици изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Измене и допуне Закона неће изазвати додатне трошкове.

7. Да ли су позитивни ефекти доношења Измена и допуна Закона о званичној статистици такви да оправдавају трошкове?

Позитивни ефекти доношења Измена и допуна Закона су такви да неће изазивати додатне трошкове субјеката на које се односе одредбе ових измена.

8. Да ли Измене и допуне Закона о званичној статистици стимулишу појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Ове измене и допуне Закона не стимулишу појаву нових привредних субјеката на тржишту.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о Изменама и допунама Закона о званичној статистици?

У току припреме Измена и допуна Закона сви заинтересовани субјекти имали су прилику да изнесу своје ставове и предложе решења у складу са предвиђеном процедуром, од којих су поједина садржана у Изменама и допунама Закона.

10. Које ће мере током примене Измена и допуна Закона о званичној статистици бити предузете да би се остварили циљеви доношења Закона?

Републички завод за статистику, као главни одговорни произвођач званичне статистике, биће организатор и координатор у поступку спровођења Измена и допуна Закона и даваће стручна објашњења и тумачења како би се обезбедила јединствена примена прописа.